

Kim Lê

Chuyện đề đóm

Trong cuộc vật lộn để mưu sinh. Có lắm kiểu đề kiếm ra đồng tiền. Một trong những kiểu kiếm tiền ấy là “nghề” ghi đề.

Ở một trường tiểu học. Cô giáo hỏi một học sinh: Bố con làm nghề gì? Học sinh đó hồn nhiên trả lời: Bố con làm nghề bán đề ạ! – Trong đôi mắt tròn đen vốn ngây thơ của chúng, chỉ nhìn thấy bố (hoặc mẹ) làm công việc ấy để có tiền cho nó có năm xôi buổi sáng, có quần áo mới để nó mặc đến trường. Nó đâu có biết rằng “nghề” ấy cũng chẳng đẹp đẽ gì, bị xã hội nhìn với cặp mắt không mấy thiện cảm.

Ở một quán nước vỉa hè. Trên chiếc bàn nhỏ chông chơ mấy lọ kẹo cao su, một hộp kính bày vài bao thuốc lá, dầm chai nước ngọt cùng mấy cái cốc. Chủ quán thường là những cô đã luống tuổi hoặc các ông đã mập mé lục thập. Nắng bụi oi nồng hay gió mưa rét lạnh, họ vẫn ngồi. Lờ lững thu về chẳng đáng là bao. Họ ghi đề thêm để tăng thu nhập.

Không phải là tất cả nhưng phần lớn những quán nước đều ghi đề. Họ bán thuê cho chủ đề ăn phần trăm theo doanh thu (15/100). Một ngày nếu “đất hàng” họ cũng được dầm chực. Chẳng phải bỏ vốn lại có tiền, chỉ mất tí công ghi chép.

Ngoài các điểm ghi đề ở quán nước, còn có đội ngũ ghi đề lưu động. Những người này đa phần là các chị tuổi đã sồn sồn. Họ la cà ở các ngõ xóm, các hàng quán quen (quán café, quán nhậu, kể cả ở các chợ). Lực lượng này bán được nhiều hơn, vì họ chịu khó mời chào.

Ngoài ra, còn có những người ghi đề tại nhà. “Nhân sự” của lực lượng này là những vị trung niên, phần lớn là nam giới không có việc làm hoặc không muốn làm gì. Họ là những người có máu cờ bạc. Khách chơi đa phần là khách quen có thể gọi qua điện thoại trả tiền sau. Đội ngũ này ghi được nhiều nhất và cũng tệ hại nhất, vì họ có máu cờ bạc sẵn sàng “năm ăn, năm thua”, cần thiết thì “xanh chín” luôn (con nào khách đánh nhiều, thấy ngon ăn là họ ôm luôn). Có những người đã điều đứng vì “ôm đề”.

Trước giờ mở thưởng khoảng 30 phút, tất cả những người ghi đề thuê phải mang bảng ghi số và tiền đến nộp cho chủ đề, tiền công sẽ được trả ngay theo doanh thu. Khi có kết quả mở thưởng, người bán thuê tra bảng nếu có người trúng, họ sẽ đến nhà chủ đề lấy tiền trả cho người chơi.

Tôi có cậu em họ cũng nghi đề tại gia. Một buổi, tôi tạt vào chơi. Cậu em ở trong buồng bước ra, dáng một môi phờ phạc : Em chán lắm bác ạ!- Hấn ta nói- Em vừa bị “một quả” ôm môm!...Tôi ngỡ ngàng:- Việc gì đấy? Hấn tặc lưỡi:- À...! Chuyện đề đóm ấy mà...!- Rồi tiếp:- Năm nay em bị sao “ Quả Tạ” chiếu! Mất hơn ba chục triệu bác ạ !- Hấn bập một hơi thuốc, rồi tiếp:- Hôm kia, có thằng nửa đời ở ngõ trong, chơi con 04 những năm trăm ngàn. Không hiểu nó xoay tiền ở đâu mà máu thế ?! Em nghi tích kê cho nó mà cười thảm trong bụng, vừa 04 ra tuần trước có mà ăn cái thổ tả!!! Em ôm 04 không nghi vào bảng. Đến khi có kết quả em như chết đứng. Đề về 04 mới khốn nạn chứ! Cái số của em đúng là bóc cứt! Vết cá nhà chưa nổi hai chục triệu, em phải khát nó đến hôm sau trả nốt. Cái mặt thằng nửa đời sung lên “ông đừng có cò quay”. Thánh hoàng làng nhà mày, bố mày lại thêm cò quay! Đồ nhãi ranh..! Hôm sau em phải mang cái xe máy ra hiệu cầm đồ...- Hấn ngừng nói, nuốt cục tức vào trong. Rồi tiếp:- “Thị Nở” nhà em chỉ chiết cả đêm. Cáu tiết, em cho nó một đập, nó ngoác môm như cháy nhà, em cho nó đập nữa...

“mất điện” luôn!- Hấn ngừng nói, bập bập điều thuốc, hai má hóp lại, đôi mắt trũng sâu, thâm quầng. Tôi nhìn bộ dạng của hấn mà thấy nhói trong lòng.

Chị H. ở khu Tân Mai. Đã vào hàng trên u40. Thị làm “nghề” ghi đề. Những ai không biết, hỏi thị làm gì, đều được trả lời :-Em làm tín dụng! “Văn phòng” chính của thị ở một quán bia nhỏ . Đã ngồi ở quán bia thì phải biết uống bia. Dĩ nhiên ! Thị không kém cạnh gì với lũ “sâu bia”, đến rượu thị còn uống được thì bia là cái “đỉnh”.

. Lũ đàn ông chơi đề là phụ, thích tếu táo với thị là chính. Tếu táo thì tếu táo. Có mất gì đâu! Miễn là các ông cứ nộ “xiền” cho thị là được. “Cò không tiến” thì dẹp ra, không nói chuyện!

Thị đã có thâm niên trong “nghề” ba năm. Chồng thị làm thợ xây, thường xuyên vắng nhà, hai đứa con gái vẫn còn đi học. Bán đề thì phải lê la, khách chơi nếu trúng lại mời nhậu nhẹt. Bếp nhà thị chẳng mấy khi đỏ lửa. Hai đứa con đi học buổi sáng, trưa về không thấy mẹ đâu, chúng gọi vào di động . “Mẹ đang bận. Hai đứa ra đầu ngõ ăn bún chả nhé...Cứ ăn đi! Tiền sau !”. Đến chiều, thị lại bận! Giờ cao điểm thì về làm sao được. “Hai đứa dắt nhau ra ăn bún chả nhé!”. Hàng quen ấy mà, họ còn lạ gì con thị nữa.

Một tối, thị về muộn. Thấy con em nằm khoèo dưới đất ngủ, tivi vẫn mở oang oang, không thấy con chị đâu, gọi con dậy hỏi, nó bảo chị ấy đi từ chập tối. Thị điện thoại hỏi các nhà quen, đều trả lời không có. Thị hốt hoảng bỏ đi tìm. Đến nhà con bé học cùng lớp, được biết, chúng rủ nhau đi hát karaoke. Thị đến quán karaoke, xộc thẳng lên gác thấy một lũ cả trai lẫn gái đang quắp vào nhau. Thế này thì có chết không cơ chứ! Con bé nhà thị mới 15 tuổi đầu...

Một cô hàng nước tâm sự với tôi : Em đến bỏ không bán đề nữa anh ạ! Kể ra cũng thêm thất đồng ra đồng vào, nhưng không cần thận nhảm lẫn có mà đền ồm xương .Nhưng cái chính là các cháu đã lớn...Hôm vừa rồi, em tình cờ thấy trong cặp thằng lớn mẫu giấy ghi đề, em hỏi nó tiền ở đâu mà chơi, nó bảo tiền nhặn quà sáng. Em mắng nó. Nó cãi: “Mẹ còn bán đề còn nói gì nữa!”. Anh bảo có chết không kia chứ! Đến nước này thì em đến bỏ thôi! Em xin làm đại lý bán thêm sách báo anh ạ, có như thế mới dạy bảo được con!

Những người bán đề thuê phần lớn có hoàn cảnh khó khăn. Không có nghề chuyên môn gì. Kinh doanh thì đòi hỏi nhiều vốn. Cực chẳng đã mới phải vịn vào cái “nghề” ấy để kiếm sống tuy biết rằng chẳng hay ho gì.

Con bạch tuộc CHỦ ĐỀ đã sử dụng họ như những cái vôi để thọc vào tất cả các góc ngách cuộc sống, không buông tha một ai.

Thỉnh thoảng, chính quyền lại đi dẹp nạn lô đề ở các hàng quán. Thiết nghĩ. Đánh rắn giữa khúc thì chẳng mấy kết quả. Đánh rắn là phải đánh giập đầu!